

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé-
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Ferdítések.

Pécs, 1898. március 17.

Váratlanul nagy és örvendetes arányokat öltött március 15-ikének ünneplése országsszerte s különösen a fővárosban csapongott az általános lelkesedés közel azokhoz a régiókhoz, a melyek az ötven év előtti március idusának történelmi jelentőséget biztosítottak örök időkre.

Nem vélünk csalódní, a mikor ennek a lelkesedésnek tüntetésszerű nyilvánulását jórészt Bánffy báró ama szerencsétlen fogásának a számlájára írjuk, a melylyel a nemzet által már egy fél század óta ünneppé avatott eme napnak jelentőségét elsikkasztani iparkodott s valóságos április járatást kísérelt meg a nemzettel egy oly napnak nemzeti ünneppé való kijelölésével, a melynek eddig kivüle senki azt a jelentőséget nem tulajdonította, hogy ünneplés tárgya legyen.

Nemzeti ünnepet csak a nemzet közérzete állapíthat meg, az olyan parlamenti többség, a mely nem a nemzet közérzetének kifolyása, hasztalan erőlködik a nemzet eszményeitől idegen kormány parancsszavára a nemzeti akarat bélyegét ráütni, érzelmeiket, lelkesedést többségi szavazattal senkibe beledisputálni nem lehet, sőt ellenkezőleg, az ilyen erőltetésnek mindig az az eredménye, hogy a közérzet csak megerősödik abban az irányzatában, a melyből parancsszóra kitéríteni akarják.

Erezte ezt a ferde helyzetet a kor-

mánypárti sajtó is, midőn a kormány által mellőztetni szándékolt eddigi nemzeti ünnep megülésére megindult nagyarányú előkészületeket látta s észrevette, hogy milyen kiáltó ellentét készül érvényesülni az igazi nemzeti ünnep, meg a hivatalosan parancsolt ujdonsült ünnep között.

Látva azt a nagy lelkesülést, a mely a nemzeti hagyományok által szentesített régi nemzeti ünnep előkészületeiben már országsszerte megnyilatkozott, egyszerre alább hagytak a március 15. jelentőségének fumigálásával, hanem hagyományos ősi szokás szerint fordítottak egyet a köpönyegen s maguk is ünneplőbe öltöztek, elismervén azt, hogy mégsem egészen vak a nemzet, mikor a negyvennyolcas alkotások emlékének megülésére a március 15-ikét választja.

Az általános nemzeti lelkesedés tehát a félszázados jubileum napján ismét diadalt aratott, kiverte pozíciójukból az alapostokat, kik egy más ünnep becsempészésével a népakarat érvényesülésének útját akarták állni. Most már nem maradt egyéb védekezésük a visszavonulás fedezésére, mint előtérbe tolni ismét a koronát s az áprilisi ünneplést azzal okolni meg, hogy akkor a nemzet a koronával együtt ünnepelhet.

Nos hát ez nagyon gyenge védekezés annak a merényletnek az igazolására, hogy a nemzetet ismét szembeállították a koronával. Hát ugyan mért ne ünnepelhetett volna a korona március idusán a nemzettel együtt, hisz ugyanazok az alkotások

nyertek áprilisban királyi szentesítést, a melyek március 15-ikén érvényesültek s a melyekhez a korona is már márciusban hozzájárult. De a kormányrudon ülő gyászmagyarkáknak sem erejük, sem akaratuk nem oly erős, hogy a koronát a nemzethez való közeledésre birni csak meg is kíséreljék; az ő egész politikájuk abban csucsosodik ki, hogy a nemzetet kényszerítsék mindig a meghátrálásra a koronának nagyrészt csak az ő állojalitástól megzavarodott agyukban kísértő aggályai előtt.

De hát most az egyszer a nemzet nem hátrált meg, mert nem látott ellentétet a korona és a március 15-ikén érvényre jutott nemzeti akarat között; ráfogják tehát most, hogy a kormánynak esze ágában sem volt ennek a napnak a jelentőségét kicsinyíteni, sőt a kormánypártnak egyik közlönye, mely magát előkelőnek tartja, mert finom papírra van nyomtatva, a „Politikai Hetiszemle“, legutóbbi számában egyenesen kijelenti, hogy „minden magyar kormány komoly hazafiui kötelességének fogja tartani, hogy a nemzeti társadalom által évek óta nagy lelkesedéssel megünneplelt március idusa továbbra is öröm- és ünnepnapja legyen és maradjon a magyarnak, s hogy a kormány továbbra is ernyedetlen hazafiui lelkesedéssel kész támogatni azt az irányzatot, a melynek alapján a magyar társadalom önszántából és spontán buzgalmából nemzeti ünneppé avatta a március idusát.“

Nos, ha a Deák Ferenc egy paragra-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Falusi emberek.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Pántos Mihálynak szép háza, udvara van, a talu felső végén. Tisztaság, rend van az egész udvarban, a kertben, az istállóban pedig olyan négy pejko ropogatja az abrakot, hogy követválasztáskor még a nagyságos képviselő ur kocsija elé sem lehetne különbet kívánni.

Meglátszik az egész háztájékon, hogy iparkodó, szorgalmas ember a gazda, a ki utánlát a munkának s nem tátott szájjal várja, hogy a sült galamb belerepüljön.

Izmos, tagbaszakadt ember ő kigyelme, a ki, ha ünnepnapként kékbe öltözve elballag a templomba, bizony nem néz ki egy cseppet sem hátrábbvalónak, mint akár Berkes bíró uram, a mivel pedig nagyot mond az ember, mert a bírónak a fél falu határa maradt juss gyanánt az öreg Berkesről, a ki rossz ember hírében állott ugyan s nagyon sok passus nélküli ló fordult meg az istállójában és még több idegen bélyeggel ellátott ökor husát mérték ki a mészárszékeben, mégsem került sohasem a vármegye házába. Némelyek ugyan

azt beszélnek, hogy járt volna ő kelme gyakran oda, hanem mindig teli bugyellárral ment be s üressel jött haza, hanem hát ez lehet csak amolyan szóbeszéd is, nincs mit adni rá, különösen most, a mikor már régen a föld alatt nyugszik.

Három pap volt a temetésén, a városból jött ki egy négy ló által vont, fainul beüzüstözött gyászkocsi és sirt a bucsuztató elmondásakor minden asszonyi teremtés azon a temetésén. Már hogy sirtak volna az öreg plébános ur gyönyörű beszédén akkor is, ha mindjárt az öreg Csicsa cigány temetésén tartotta volna is, azt megint nem kell keresni, elég az hozzá, hogy lefolyt a temetés akkurátosan, hangos sirások közben; sok nénémaszszonynak még akkor is meg-meg kellett törölgetni némelykor a szemét, mikor a halotti tort ülve, a sok pecsenyét, meg kalácsot fagyasztani segített a szomorkodó Berkes Ferencnek.

Mert csak egymaga volt Ferenc életben az elhunyt családjából. Asszony, gyerek mind kivándorolt már előbb a temetőbe a nagy, cserepes tetejű házból, egyedül ő kísérté gyászfátyolos kalapban apjának koporsóját a mostani szomorú eset alkalmából.

Embernyi ember volt már, a katonasor alul régen kijárta apja az uraknál, nem ismert soha parancsolót maga fölött, legénykorában

meg legtöbb volt a pénze, legnagyobb az ereje minden pajtása között.

Mert a mi az igazság, azt mégis meg kell mondani, hogy bizony már nem huszokét-huszonhárom éves volt Ferenc sem, hát így mondhatja az ember, hogy tul van már a legénységén, de azért még sem vitt asszonyt a házhoz, mert úgy mondják, hogy az apja nem akarta engedni, hogy a szegény, de szép Köntös Julist elvegye, más meg ő neki nem kellett s hogy aztán a Köntös Julcsa Pántos Mihályné lett, még szóba sem igen állt a fehér cselédekkel, ha nagyon muszáj nem volt.

Most ugyan már a lakmározás közben arról sutogott egy-két öregebb, beszédesebb asszonynép, hogy na, elkövetkezett ám a Pántos Mihály gazdának is a nehéz élete, mert most már nincs az öreg Berkes, a ki segítsen az asszonyától eltiltani Ferencet; némelyik már a temetés alatt is meglátott egyetmást:

— Ugy ám, szomszédasszony lelkem, evvel a két látó szememmel láttam, hogy a míg az apja koporsója után ballagott, akkor is mindig félre-félre nézett a Pántos Mihálynéra, a Julis meg olyankor mindig úgy lesütötte a szemét, úgy elvörösödött, mintha már is oka volna rá, pedig eddig ugyan nem igen lehet, mert én ugyancsak megügyelem minden járását-menését, hanem ezután lesz, bizonyosan lesz, már szinte látom is; de ne beszél-

fusos sajtótörvénye került volna a törvénytárba, a mely szerint a sajtónak minden szabad, csak hazudnia nem, akkor ugyan rossz napok várnának a fentisztelet cikk írójára, mert ennél nagyobb elferdítése az igazságnak nem egyhamar került ki a sajtó gépe alól.

Hát mivel mutatta meg a kormány, hogy hazafias kötelességének tartja március 15-ikének ünnepi mivoltát megőrizni s a magyar társadalomnak e mellett megnyilatkozott irányzatát támogatni? Talán azzal, hogy a közfelfogással ellentétben az április 11-ikét iktatta nemzeti ünnep gyanánt a törvénykönyvbe; vagy azzal, hogy sem maga, sem semmiféle közege a március 15-ikének ünneplésében részt nem vett?

Helybeli kormánypárti laptársunk is ostoba ellenzéki gyanúsításnak nevezte csak pár nap előtt a független sajtónak azt a jóslását, hogy a hivatalos Magyarország nem fog résztvenni a március 15-ikének ünneplésében. Nos hát, nevezzen meg kedves laptársunk csak egyetlen állami hivatalt is az országban, melynek épületén március 15-ikén nemzeti zászló lengett, avagy talán tud megnevezni egyetlen állami hivatalt, a mely akár testületileg, akár csak a hivatalfőnök által is képviselve részt vett volna az ünneplés bármely aktusában.

A törvényhatósági tisztviselők igenis részt vettek, de ezt is csak annak köszönhetjük, hogy közhatósági jellegüket nem a kormánytól, hanem a törvényhatóságban egyesült közönségtől nyerték. Következzék be csak a minden mameluk lélek által oly forrón óhajtott államosítás, majd nem látjuk még hirmondóját sem a törvényhatósági tisztviselőknek nemzeti ünnepeinken, mert hisz nálunk a kormányok abból az ellentétből szoktak élközdni, a melyet a nemzet és uralkodó között mesterségesen táplálni meg nem szűnnek.

Ugy tudják csak fentartani magukat a hatalomban, hogy a maguk és kreaturáik számára monopolizálják a királyhűséget s a tőlük nem függő egész nép nem-

jünk róla szomszédasszony, lelkem, ne szólj szám, nem fáj fejem.

S bizony majdnem igaza is volt annak a szapora nyelvű öreg asszonynak; mert Berkes Ferenc a míg a temetés tartott, bizony sűrűn rajta felejtette a szemét a még mindig szép Köntös Julison; a tor alkalmával is, a mint lehajtott, komoly fővel ült az asztalnál, mindig arra az asszonyra gondolt s mikor kikísérte az utolsó vendéget is és lefeküdt egyedül a nagy, tágas szobában, meghalt apjának alakja mellett mindig szeme előtt volt a Julisé is, a kit valamikor régen magának akart, a kit az a szigorú, nyakas öreg ember eltöltött tőle örökre, kemény szóval, nehéz fenyegetéssel.

Azóta nem is igen törte magát Julis után, észrevette, hogy a katonáskodásból hazakerült, deli Pántos Miska jár turulyázni az ablaka alá s a lánynak csak úgy ragyog, nevet a két szeme, mikor a lakodalmakon Miska vitte el táncolni, míg ő vele csak olyan egyformán járta, mint akármelyik utolsó zsellérlegény.

A lakodalmakra ugyan elment, a menyasszonytáncot is eljáratá vele s olyan ropogós tizes bankót tett a násznagy előtt álló tányérba, a melyiken még csak egy akkora gyűrődés sem volt, mint a körömfeketéje, hanem azóta még csak egy szóf sem váltott vele, az urával meg csak a község házában, a hol az, mint ta-

zeti ideáljait forradalmi tendenciával rágal-mazzák meg a trón előtt.

De akkor legalább ne ferdítsék el az igazságot s ne hirdessék lefelé, hogy ők is a nemzettel tartanak, mikor ez lelkesedéssel ünnepli a maga ideáljait, hisz viselkedésük ugyanis napnál fényesebben cáfolja meg ezt a hazugságot.

Mohács az ő vasutjáért.

— Saját tudósítónktól. —

Még csak alig egy hónapja, hogy lapunk azzal a hírrel lepte meg Baranyamegyének keleti részén fekvő községeit, hogy új vasutat kapnak, még hozzá nem is valami helyi érdekű vasutacska, hanem nagyot. Annak idején mi hoztuk először azt a hírt, hogy a Budapesti Hitelbank hozzáfogott a Budapest-Szerajevói vasuti vonalnak Báltaszék-Mohács-B.-Monostor közötti vonalszakasz építéséhez, illetve traszizozásához és hogy ez a vállalat oly biztos kezekben van, hogy annak keresztülvitele most már többé nem szenved kétséget.

Ugyanis *Miskolci* Gyulának, az eszéki ipar- és kereskedelmi kamara elnökének, a ki mohácsi születésű, megkeresésére folyó hó 15-én délelőtt Mohácson a városházán nagy értekezlet volt, melyre a polgárság összes intézői, minden irányadó férfiak megjelent. Képviselve volt az ügyvédi kar, földbirtokos, kereskedő, iparos és földmives osztály igen szép számban, mikor *Toldy* Ignác, Mohács város törekvő bírása, üdvözölvén a megjelenteket, előterjeszté az összeíjvetel célját, mozgalmat indítani az iránt, hogy a Báltaszék-Monostor között építeni tervezett vasutat ki is vigyék. *Miskolci* Gyula, az eszéki keresk. és iparkamara elnöke, német nyelven, hosszabb beszédben indokolja azt a szükségét, mely az egyenes irányt követeli kiépíteni és nem a kerülőt. Lelkes szavakban festi azt a helyzetet, melybe Mohács juthat, ha megkapja a vonalat, kimutatván egyúttal azt az óriási kárt, amit Mohács szenvedne, ha elűttenék tőle. De — ugymond — itt nem is az a kérdés, egyik város kapja-e meg, vagy a másik, mivel forgalmi, politikai, katonai magasabb szempontok egyedül és tisztán a mellett szólnak, hogy az egyenes irány építessék ki. Beszédét, melyet gyakori eljenzések szakítottak meg, azzal végezi, hogy ébredjen Mohács és ágitáljon az egyenes irány mellett, a pécsi küldöttséget ellensúlyozandó, menesszen a

nácsbeli, gyakran megfordult és a bírónak, Ferencnek, nem lehetett ötlet sem elkerülni, ha a többivel szóba állott.

Aztán amint mindezeket még egyszer végiggondolva, kiverte az izzadság a tornyos nyoszolyában, nem bírta tovább kiállani, hanem felkelt, nyakába kerítette a meleg, nehéz bundát s kilépett a sötét, csendes éjszakába.

Az utcán egyenesen felfelé haladt egészen a Pántos Mihályék házáig; ott megállott az ablak alatt, csendesen hallgatózott egy darabig s aztán leült a lócára, két tenyerébe hajtotta a fejét, a melyben egy forrott, küzdött a sok jó és rossz gondolat, erős mellét csaknem szétfeszítette a nehéz lélekzetvétel, úgy, hogy oda-oda szoritotta erős, kérges tenyerét nyugtalan-kodó szive fölé.

Aztán amint ott ült a sötétben, egyszer csak mozgást hall az istálló felől; három emberi alakot lát, amint vezetik ki a szalmával teleszórt udvarra a Pántos Mihály négy szép pej lovát. Kettőt már be is fogtak a kocsiba, a másik kettőt meg a saráglyához kötik s az egyik ember óvatosan akarja felnyitni a kaput, hogy azon kihajtsanak, vágatva, sietve, hogy utol ne érhesse őket a gazda, ha álmából felriasztaná a szekérszörgés.

Ezt már nem tudja elnézni; felugrik a padról, lehajítja válláról a nehéz subát, s az ölmosvégű nehéz bottal lesújt a kaput nyitó

kereskedelmi miniszterhez küldöttséget. (Lelkes eljenzés.)

Német Lipót örömmel üdvözi az előtte szóló kamarai elnököt, csatlakozik annak érveléséhez. Az egybegyűlt polgárság aggodalommal néz elé a lehetetlennek látszó irányváltatásnak, ami életkérdés Mohácsra nézve. Emlékeztet a Budapest-Zimonyi vasut kiépítése előtti mozgalmakra, úgy jártunk, hogy elűttenék tőle. Nekünk most sem szabad biznunk, habár ezuttal különös érdekek is parancsolják a rövidebb utat; helyesli, ha a pécsi mozgalommal szemben Mohács is mozog; a megye szívtől nem veszi rossz néven azt a törekvést, melylyel magához igyekszik szivni a — lehetetlent, de Baranyamegye két járásának is vannak érdekei és ez a rövidebb irány, a melyért a megyének is tenni kötelessége.

Jágits József orsz. képviselő, ügyvéd szintén csatlakozik az előtte szólóknak az egyenes irány mellett megnyilatkozott véleményéhez. Ő nem veszi rossz néven a pécsiektől a mozgalmat, de Mohács önfentartási rugója jogosulttá teszi a mohácsiaknak szervezkedését is. Nem látja oly szürkének a helyzetet, a Báltaszék-pécsi iránynak műépítészeti szempontból rop-pant akadályokkal kellene megküzdenie és ez a vonal hosszabbodása az üzemre is lényeges kihatással, hátránnyal lenne; nem is meri feltételezni, hogy természetellenes módon megváltoztatnák az irányt, mindamellett menesz-tendőnek tart egy küldöttséget és mindent el kell követni, a mennyit az adott helyzetben tenni lehet. A szakszerűnek mondható beszédet élénk tetszés és eljenzés kísérte.

Margitai Péter szintén hozzájárul az előtte szólók véleményéhez és érveléséhez, de pótolni kívánja azt azzal, hogy tekintettel arra, miszerint nem a kormány építi a vasutat, hanem magán vállalat, ugyanazon küldöttség a Hitelbank vezérférfiainál, igazgatóságánál is kérvényezzen.

Stájevits János földbirtokos azt kívánja, hogy a küldöttség nem Eszékkal együttesen, hanem külön kérvényezzen, egyúttal vonja bele Tolnamegye érdekeltségét, nemkülönben Baranyamegye három, a pécsváradi, mohácsi és baranyavári járásának érdekelt községeit és földbirtokosait.

A küldöttség összeállítására nézve abban történt megállapodás, hogy elnöklő bíró által nyomtatásban adott felhívásban csatlakozásra kérendők fel az imént jelzett érdekkörök, nemkülönben szívesen látja a szomszédközségek részéről is az önként csatlakozókat. Rögön jelentkeztek a küldöttségben részt venni: *Já-*

emberre, úgy, hogy az egy jalkiáltással hanyatt esik a kapuszárny mellé. Aztán a kocsihoz rohan és a meglepett rablókat kezdi ütlegelni hatalmas csapásokkal, mire kifut a házból Pántos Mihály is s csakhamar guzsba kötik az ellenállni alig tudó embereket.

Másnap aztán nagy ujságot látnak a falubeliek. Zsandárok jöttek a városból s szuro-nyos puskák között kísérték el a három bilincsbe vert embert és a sok, bámész nép mind csudálkozva magyarázza egymásnak, hogy a bíró milyen bátran rohanta meg a rablókat, hogy ütötte le az elsőt egyetlen csapással.

Pántos Mihály is bement a nagy, tágas szobába úgy estenden, mikor Berkes Ferenc egyedül, szomorúan üldögélt ott, s megköszönte a szíves segítséget, megszorította erős, barna kezével annak kezét, Ferenc pedig lesütötte szemeit az ő öszinte, becsületes szeméi elől.

Hanem egy kis idő múlva még egyszer megrázta a Mihály kezét, szomorú mosolygással nézett reá, aztán csak annyit mondott:

— Jól van jól Mihály, hiszen másnak is megtettem volna, neked meg azt kívánom, hogy ne találjak máskor is ilyen időben érni a házad elé. . .

Azután még akart volna mondani valamit, de csak annyit tett hozzá:

— Áldjon meg az Isten mindnyájatokat.

Tótsi István.

gits József, Stájevits János, Wolf Zsigmond, Német Lipót és még vagy 50-en.

Végül Miskolczi Gyula ugy a saját, mint Pfeiffer Gyula s a többi észéki küldöttek nevében meglehetősen szavakkal köszöni azt a szives fogadtatást, melylyel őket és eszméiket fogadta Mohács város, kijelenti, hogy őket nem Pécs elleni működés hozta Mohácsra, hanem legnagyobb részben szülővárosának érdeke, mert a mozgalom ilyenkor mulasztás lenne; — kívánja, hogy Eszék és Mohács a testvéresülés útján találkozzanak és haladjanak, bocsánatot kér azért, hogy nem anyanyelvén, hanem német nyelven érintkezett az értekezlettel, nem felejtette ő azt el, ugymond, hanem a magyarokkal való eddigi ritka érintkezése miatt gyakorlatlan.

Miután elnöklő Toldy Ignác városbíró szép szavakban köszönetet mond a szlavonai küldötteknek, őket a testvéries barátságra kérve fel, kijelentette, hogy a küldöttség már a legközelebb menni fog és kéri, hogy minél számosabban, tüntető nagy számban vegyenek abban részt.

H i r e k.

Pécs, 1898. március 17.

Alagut a gibraltári tengersizoron át.

Berlier, a híres francia mérnök, ki a Szajján át már két alagutat épített, most interkontinentális alagutat tervez, mely a gibraltári tengersizoron át szárazföldi összeköttetést létesítene Európa és Afrika között. Berlier szerint ez alagut megvalósításával Franciaországra az a nagy előny hárulna, hogy az anyaországból Spanyolországon és Marokkón át vasuton lehetne jutni Algirba, Marokkót pedig könnyebben hozzáférhetővé lehetne tenni az európai civilizáció részére, melytől eddigelé csaknem teljesen elzárkózott. E dologból azonban Franciaországnak az volna a legfontosabb hogy Angliával való háboruja esetén Algirral az érintkezést az alaguton át továbbra is fenntarthatná, a mit a tengeren a hatalmas angol flotta könnyen megakadályozhat.

A tengersizoros a legszűkebb helyen 14 km. széles. Itt a tenger 600 méter mély, a mi az alagut építésére nézve nagyon kedvezőtlen. Ezen oknál fogva Berlier a tenger alatti utat tovább keletre a vasquerosi öböl (Spanyolország) és Tanger (Marokkó) között akarja kiépíteni. Itt a tenger átlagos mélysége csak 400 méter. Ily módon a két vágányra tervezett csöves alagut (Berlier rendszere) hossza a tenger alatt 32 km., az európai és afrikai oldalon szükséges lejárókkal együtt pedig 41 km. volna 25 % maximális emelkedés mellett. A kontinentális vasutakkal való összeköttetés az európai oldalon az Algesirason és Tarifán át vezető spanyol vonal által, az afrikai oldalon pedig a Tangertől Ceutan, Tetuanon, Melillant (Marokkó) Nemoursug (Algir) építendő vasut által létesítenék, a mely utóbbi vonal Flericennél csatlakoznék a már meglévő algiri vasúthálózatához. Ezen vasut építési költségei 90 millió frankkal vannak előirányozva. A mi magát az alagutat illeti, Berlier azt hiszi, hogy azt az új rendszerével folyóméterenként 3000 frank költséggel, vagyis összesen 123 millió frankkal kiépítheti, úgy, hogy az egész vállalkozás nem kevesebb, mint 225 millió frankba kerülne. Az építési munkálatok 8 esztendő tennének igénybe, mint-hogy tervező felteszi, hogy évenként mindegyik oldalon 2-2 km.-rel lehetne előre haladni.

E merész terv a francia szaksajtóban nem talál osztatlan lelkesedésre. Egyesek igen skeptikusan ítélik meg a dolgot. Ha a térképre tekintünk, tényleg alig tarthatjuk hihetőnek, hogy a személy- és teherforgalom Franciaországból Algirba, erre az ép oly félreeső, mint költséges utra volna terelhető. A technikai tervezetnél még merészebbek Berlier becslései

a jövedelmezőségre vonatkozólag. Szerinte naponként 600 utast és 700 tonna árut véve alapul, az évi bevételek az alagut részére 7 millió, a szárazföldi ut részére 6.2 millió, összesen tehát 13.2 millió frankkal irányozhatók elő. Ez a becslés bizonyára tulmagas és a mostani kedvezőtlen viszonyokból nem lehet a Berlier által remélt forgalmi emelkedésre következtetni.

Napirend 1898. március 18-án.

Naptár: péntek, márc. 18. — Róm. kath.: Eduárd. — Prot.: Sándor. — Görög-kel.: (márc. 6.) Amar. — Zsidó: Adar 24. — Nap kél 6 óra 53 perckor; nyugszik 5 óra 52 perckor. — Hold kél reggel 3 óra 53 perckor; nyugszik délután 1 óra 28 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 7.5 Celsius fok meleg; légnymás 754. — Kilátás: a központi meteorologiai intézet jelzése szerint enyhe idő, változó felhőzet, helyenkint csapadék várható.

Színház: »Nőszabó«, bohózat.

— (Uj püspöki nyaraló.) Mint értesülünk, Hetyei Sámuel megyéspüspök, Nádasd helyett új nyaralót választott magának. A püspök Szent-Lászlón fog nyaralni, a hová Nádasdról már kezdik is áthordani a berendezést. Az új nyaralóhely Hosszuhetény mellett a Zengő-hegy alján, megyénk legkisebb részén van s így bizonyára kellemesen fogja ott magát érezni megyés püspökünk, ki ezzel is tanuságát adja a minden szép és jó iránti szeretetének s a természet szépségeiben való gyönyörűségének!

— (Pályázatok.) A paksi járásbírósnál és a bonyhádi járásbírósnál segédtelekkönyvvezetői állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók a szegzárdi kir. törvényszékhez. — A pécsi ítélőtábla kerületében több joggyakornoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények 15 nap alatt Blaskovich István kir. táblai elnökhöz adandók be. — A mohácsi járásbírósnál második állandó szerb horvát hites tolmácsi állás szerveztetett. Kérvények folyó hó 28-ig adandók be Sável Kálmán, kuriai bíró, törvényszéki elnökhöz.

— (Haydn oratorium Chikagóban pécsi szereplőkkel.) Itt a bizonyosság rá, hogy Pécs nemsokára az egész világon híres lesz énekeseiről s az innen idegenbe került jóhangu énekese ott is elismerést és dicsőséget aratnak. Reberics Imrének, a »Pécsi Dalárda« alelnökének címére érkezett a napokban egy kis füzet Amerikából, mely referál arról, hogy Chikagóban is előadták legutóbb a Haydn »Évszakok« című nagy oratoriumát s a solo férfienekesek nevei között két, Pécsről is jól ismert név olvasható; az egyik Jilly Alajos, volt pécsi ügyvéd, a másik Erszt, szintén egykori pécsi lakosé.

— (Pálinka helyett méreg.) Molnár István, kocsis, ma reggel a honvédhadapródiskolához szállított téglákat. Ott az egyik épületnél egy kis ablakban egy üveget vett észre. Gondolta, hogy valamelyik munkás rejtette oda a pálinkáját s nyomban kedvet kapott rá, hogy jót huzzon az üvegből s így tréfálja meg az illetőt, a ki ha megszomjazik, üresen fogja találni a pálinkás üveget. Fel is vette az üveget és felhajtotta a tartalmát. Egy kortyot nyelt azonban csak le belőle, mert egyszerre forogni kezdett vele a világ és kiköpte a szájából a veszedelmes italt, a mely korán sem volt pálinka, hanem — méreg. Sósav, a mit a bádigosok használnak a munká-

hoz. A póruljárt ember erre segítségért kiabált és elmondta, hogy mérget ivott. Az építési vezetőség erre a szerencsétlenül járt embert bevitette a városi kórházba és az esetről jelentést tettek a rendőrségnél is, honnan Selényi Antal, ügyeletes rendőrbiztos ment ki a kórházba és kihallgatta a beteget, a ki természetesen csakis saját vigyázatlanságának és kapzsiságának köszönheti a szerencsétlenségét. Nagy baja különben nincs s pár nap múlva kijöhet a kórházból.

— (Furcsa végrendelet.) Primmer Ferenc, ócsárdi gazda, hétfőn még ép egészségben végezte dolgait a gazdaságban, délután kihajtotta teheneit a kutra itatni s mikor azok összeveszve, egymást öklelni kezdték, közéjük ment, hogy elválassza őket. Azonban vesztére, mert az egyik tehén úgy halántékon szurta szarvával, hogy életéhez nem volt remény s így kedden végrendeletet csinált, melyben négy-ötezer forint értékű vagyonának felét feleségére, felét pedig szomszédjára hagyta, mint a kivel mindig jó barátságban élt s a ki sokszor volt segélyére a munkában. Szerdán meg is halt Primmer és temetésén ott könyezett a szomszédja is, kinek nem lehet oka panaszkodni, hogy manapság már nincs jutalma az igaz barátságnak.

— (Nagy részvét mellett) folyt le tegnap délután Egedy Sándor, görcsönyi bérlő feleségének temetése, hol a gyászszertartást Szauter Antal, görcsönyi plébános végezte Kulcsár János garéi, Molnár Márton pellérdi plébánosok és Kain Ábel, bogdásai káplán segédkezése mellett. A környékről és Pécsről is igen sokan voltak ott a temetésen; így Pécsről Geiger Dezső és Koszér János, trvszéki bírák, Vaniss Sándor főbíró, dr. Rónaky Kálmán, árvaszéki ülnök, Igalics, megyei főpénztárnok, Nick Alajos, Egry Béla és Fischer Ferenc ügyvédek és még többen, a kik részvétükkel enyhíteni iparkodtak a mélyen sujtott férjnek bánatát.

— (Uj templom.) A szakadathi róm. kath. hívek templomot építtetnek. A templom alapkövét vasárnap tették le fényes egyházi ünnepség mellett, melyet a megyés püspök megbízásából Streicher Péter, hőségési plébános végzett. Az új templom alaptökeje adakozások folytán gyűlt egybe s többek közt Wajdits Gyula és Szemenyey Mihály irodalmi munkáik jövedelmét áldozták a templomépítés céljaira.

— (Jegyzői vizsga.) Baranyavármegye területére nézve a szokásos tavaszi jegyzői vizsgálatok jövő hó 25- és 26-án tartatnak meg Pécsen, a vármegyeházán. Jelentkezni lehet az alispáni hivatalban április 5-ig.

— (A tüzhálál küszöbén.) A tüzháláltól mentett meg Németbólyban egy szegény öreg vak asszonyt Szinkovich Károly mohácsi főszolgabíró. A főszolgabíró hivatalos útjában haladt végig a községben kocsijával, mikor egy házból segélykiáltásokat hallott. Nyomban behatolt a házba s ott találta az öreg asszonyt, kinek ruhája lángban állott és ha a főbíró segélykiáltásait meg nem hallja és égő ruháit el nem locsoltatja, bizonyára halálosan össze is égett volna, mert egyedül volt otthon. Így is olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy be kellett szállítani Mohácsra, a László-kórházba, ápolás végett.

— **(Katonatisztek párba.)** Tegnap délután 4 és 5 óra között kardpárbajt vívott két katonatiszt a honvédelmi lak-tanyában. *Darnay* Flóris és *Veiser* Antal 17. honvédelmi alvezetési hadnagyok, kik a lo-vassági tanfolyamra vannak Pécsre vezényelve, voltak a küzdő felek. A párbajnál *Veiser* An-tal sebesült meg a jobb karján, elég súlyosan. Most lakásán ápolják.

— **(Baleset.)** Könnyen végzetessé vál-ható baleset ért Zókon egy fiatal paraszt legényt. Építéshez szolgáló gerendákat szállitott egy társával, s mikor a gerendákat a köcsiről lerakták, akkor érte a váratlan sze-rencsétlenség. Míg társa a kocsin volt, addig ő a földön segített egy nagy gerendát leemelni s a vállát akarta alátenni, hogy úgy könnyeb-ben bírja. A gerenda azonban megcsúszott és a fiatal, huszéves *Szverta* Mihályt fején találta. A vér rögtön elborította a legényt, a kit eszméletlen állapotban vittek haza. Otthon azonban csakhamar jobban lett s bár vagy egy hétig megfekszik az ágyat, komolyabb kö-vetkezményekkel nem jár rá nézve a baleset.

— **(Csőd egy hagyaték ellen.)** Néhai *Fuchs* József, volt pécsi ügynök hagyatéka ellen a csődöt a pécsi kir. törvényszék mint csődbíróság elrendelte. Csődbiztos *Jobst* Béla, dr. törvényszéki bíró; tömeggondnok *Csigó* János ügyvéd, helyettes tömeggondnok *Günsberger* Samu dr. ügyvéd. Igénybejelentési határidő április 14., felszámolási határnap április 18.

— **(Tűz Siklóson.)** Tegnap tűz volt Siklóson, mint levelezőnk onnan jelenti. Egy istálló égett le benn a városban, a melytől nem messze más épületek is vannak. Szeren-csére a tűz szélcsendes időben keletkezett s az oltásra gyorsan összesereglt lakosságnak sikerült azt lokalizálni. Kára a tulajdonosnak nincs, mert a leégett istálló biztosítva volt.

— **(Kifosztott kisleány.)** A bányatelepi uton ma délelőtt valami kóbor cigány-asszony egy négyéves kis leányról levette a fejkendőjét és a nála levő egy koronát, mivel anyja a boltba küldte, hogy onnan lisztet vi-gyen, elrabolta tőle s azzal oly gyorsan odább állt, hogy a kis leány siránkozására odaérkező emberek már színét sem látták. A kifosztott leányka anyja jelentést tett az esetről a rend-őrségnek, de a gyermekfosztogató cigányasz-szonynak bizonyára több esze van, mint hogy ne sietett volna minél hamarabb tul lenni a határon!

— **(Öngyilkos menyecske.)** Va-sason öngyilkos lett *Schneider* Erzsébet, egy fiatal asszony, a ki csak nemrég ment férjhez. Gyufaoldatot ivott s mivel maga volt otthon, senki sem vette észre tettét, mire pe-dig övéi hazatértek, már meg volt halva. Hogy mi vitte az öngyilkosságra, nem tudják.

— **(Márciusi ünnepélyek.)** Szász-vári levelezőnk írja, hogy ott is megünnepe-lték március tizenötödikét. Este bankett volt a Polgári Olvasóköri, melyen *Kiss* Aladár főszolgabíró is megjelent. — A szigetvári Olvasó-Egylet ünnepélyéről levelezőnk azt je-lenti, még — a tegnap este megjelent szá-munkban közölték kiegészítésül — hogy igen sikerültek voltak az ünnepélyt befejező előképek, melyekben a következő hölgyek vettek részt: *Cserta* Mariska (Hungária), Nagy

Margit (Géniusz) és *Vlassits* Irma. Magyar női jelmezekben voltak: *Braunstein* Ilona, *Babocsay* Mariska, *Bretter* Józsa, *Bence* Ilka, *Cseke* Lina és *Müller* Gizella. Jelenvoltak még: *Boszár* Józsa, *Hegyesi* Aranka, *Kozáry* Emilia, *Németh* Ella, *Salamon* nővérek, *Theodorovits* Etti, *Kosztankó* növ., *Szakács* Erzsike (Mozsgó), *Puskás* Ella (Mozsgó), *Duchon* nővérek, *Óh-lwang* Irma, *Vérffy* Vilma. Az ünnepélyt *Ko-pátsy* Nándor rendezte igen ügyesen. — Mo-hácsi levelezőnk értesítése szerint a Dunagöz-hajós Társaság szenttelepén szünetelt a munka március 15-én és a munkásokat *Freund* Sán-dor megvendégelte és *Wilfinger* Pál révkapi-tány háza is fel volt lobogóva. Este lampionos menet volt, melyet *Erdődy* Gyula rendezett és a város ki volt világítva. Az Iparosok kö-rében este tartott ünnepen *Philipp* Ferenc ügyvéd elszavalta a »Talpra magyar«-t, dr. *Réder* Károly ügyvéd pedig ünnepi beszédet mondott. Majd a dalárdák énekeltek és *Némethy* György szavalt, azután pedig *Verő* György alkalmi darabját, az »1848. Hadak útja«-t adták elő *Szűcs* Mihály (Jókai Mór), *Némethy* György (Petőfi Sándor), *Kiss* Károly (Darkó György) és *Hamburger* István (pesti polgár.) Végül allegóriai képek voltak, miket *Tarnai* Károly dr. rendezett.

— **(A honvédelmi miniszter válópöre.)** Báró Fejérváry Géza, honvédelmi miniszter, néhány év előtt válópört indított neje, *Biedermann* Sarolta ellen. A pör változó szerencsével folyt a házas felek között, végre a Kuria is ítéletet mondott s helybenhagyta a tábla ítéletét s így a Kuria is elválasztotta a honvédelmi minisztert nejétől.

— **(Kisszelt asszonyok.)** *Varga* Józsefné és *Kiss* Magdolna, terehegyi lakosok, bentjártak tegnapelőtt Pécsváradon, a hol dolguk volt a járásbírósnál. Mindegyiknél volt egypár forint s mikor dolguknak végére jutottak, a piacon és a kereskedésekben vásároltak egyetmást. A mint ezt is elvégezték és hazafelé akartak indulni, összeszámolták a pénzüket, hogy mi maradt meg a vásárlások-ból. Azahogy, csak akarták összeszámolni, mert egyik sem találta a pénzét. Pedig *Vargá-nénál* 3 forintnak, *Kiss* Magdolnánál pedig 2 frt 25 krajcárnak kellett volna még lenni. Végre is szomorúan látták be, hogy valami enyveskező zsebtolvaj kizsebelte őket, a ki azonban, hogy ki lehetett, még csak nem is sejtik.

— **(Két kis leány veszedelme.)** Ma délben a felsővámház-utcán csak a sze-rencsés véletlen mentett meg egy négyéves és egy ötéves kis leányt, hogy egy kocsis halálra nem gázolta őket. Az uton akartak átmenni, egymás kezét fogva, mikor egy kavicsszállító kocsis vágatott sebesen feléjük s még mielőtt kitérhetek volna előle, mindkettőjüket elütötte és a kocsis alá kerültek. A kocsis erre még jobban a lovak közé csapott és elvágatott, anélkül, hogy valaki a nevet megtudhatta volna. Csodálatos véletlen, hogy a két kis leánynak éppen semmi baja sem lett, mert a kerekek közé estek le s az arcukon keletkezett bór-horzsoláson kívül más sérülést nem szenvedtek.

— **(Jäger Mari.)** Nemrégiben még félelmetes gyilkos volt, a kitől mindenki ret-tegett, ma közönséges rab, akiről mindenki megfélemedezik. Az első bíróság halálra ítélte,

a második elhárította róla a halálbüntetést s *Jäger* Mari most nyugodtan várja, hogy a harmadik fel fogja menteni. De hogy ne unja a várakozást, dolgozgat a börtönben. Kosár-fonásra kapatták és *Jäger* Mari napestig fon, fonogat s egymásután kerül ki kezéből a sok kosár. Élelmes kereskedő ember pedig hirül vette *Jäger* Mari szorgos munkásságát s potom áron megvásárolta a kosarakat. Potom áron vásárolta meg, de nagy áron fogja eladni es meglehet, hogy nemsokára előkelő budapesti szalonokban, mint különlegességet fogják mu-togatni *Jäger* Mari kosarait.

— **(Eltűnt ezresek.)** Egy marhake-reskedő járt a hétfőn tartott szentdienesi or-szágos vásáron. Eszékre való volt és este egyik kocsmában vett szállást, hogy kipihenje magát. Hajnalra kelve aztán nagy lármát csa-pott és ijedten kiabálta, hogy 2100 forintját álmában ellopták tőle. Mikor lefeküdt, feje alá tette a mellényét, melyben a pénze volt. A hogy felkelt a feje alatt volt a mellény, de a benne levő pénztárca üres volt. Nagyon ügyes tolvaj lehetett az illető, hogy munkája alatt a meglopott ember fel nem ébredt. A legkülö-nösebb azonban a dologban az, hogy a káros a helyett, hogy jelentést tett volna a lopásról, sietett haza utazni. Talán otthon akarja a vizsgálatot megindíttatni, vagy talán egészen elvesztette a reményét, hogy eltűnt pénzét visszakapja.

— **(Szentolvajok.)** *Sinkor* László, vasasi lakosnak a kamrájából gyakrabban el-tűnt egy-egy kosár kőszén, a mit ő télire szer-zett be. A tulajdonosnak a szén rohamos fo-gyása végre szemébe tűnt és gondosan bezárta még nappalra is a kamrát. Tegnap reggelre az-tán — bár a kamraajtót rendesen becsukva találta — mégis hiányzott egyszerre két zsák szene. Valami álkulcsos tolvajok járhattak éj-nek idején a kamrában s azok emelheték el az eddigi sikerektől felbuzdulva, egyszerre a két zsák szenet. Hogy kik voltak, annak ki-derítése végett megindították a nyomozást.

— **(Furfangos csaló.)** Valami fur-fangos csaló eredeti módon szedett most rá több hiszékeny asszonyt a szigetkülvárosban. Vasárnap és hétfőn sorra járta a házakat egy magas, vörösbajuszu, elég jól öltözött ember, a ki aztán azt adta elő, hogy egy vagyonbukott budapesti kereskedőnek megvette potom pénzért az egész üzletét és a legolcsóbb áron adja el a legszebb ruhaneműeket, melyek lá-dákba csomagolva már a vasuti állomáson vannak. A vásárlás még olcsóbbá kerül, ha egy ládával a vasutól egyenesen a házhoz szállítatják a vevők a portékát. Így rátudott beszélni négy-öt asszonyt, a kik egy egész láda ruhára valót lefoglaltak nála. Vagy 10 forint foglaltot szedett ekkép össze s akkor el-távozott, hogy majd a portékáért megy s rögtön küldi. De még ma sem küldte. A furfangos csalót most nyomozzák, de az már bizonyára biztosabb vidékeken jár.

— **(Korcsmai verekedés.)** A kis-teleki kocsmában hétfőn reggel két marha-hajcsár mulatott, a kik Zomborba valóknak mondták magukat. A kocsmában ott volt *Turc* Gergely, kisteleki napszámos is, a ki békésen iddoggalta az ő reggeli pálinkáját. A két haj-csárnak azonban nem tetszett a napszámos arca és csipkedni kezdték. Az se hagyta magát

s végre is annyira összekülönböztek, hogy már nem menekülhetett előlük. A két ember a boros üvegeket fogta fel és azzal verte fejbe Turcot, a kit aztán vértől csepegtve vett ki a korcsmáros a kezeik közül. A hős hajcsárok ekkor tértek észre és egykettőre úgy megugrottak a korcsmából, hogy nem tudták őket elfogni, hogy a verekedésért leszámoljanak. Most keresik őket.

— **(Megharapta a kutya.)** Jagados Mihályné, hegyalja-utca 25. szám alatti lakosnőnek, az ötéves kis leánya tegnap délután elkóborolt hazulról és hogy s hogy nem, egészen a gyepmesteri telep mellé eljutott. Itt egy kóbor gazdátlan kutya nekirohant és a bal lábán megharapta. A kis leányt úgy vitték be a rendőrök a budaikülvárosi laktanyába és utbaigazítása folytán felkeresték az anyját, a ki elég gondatlanul nem ügyelt rá s még az este közeledtével sem gondolt arra, hogy megkeresse, merre is van. A megharapott kis leány sebét az orvosok kiégették, de mert a gazdátlan kutyát, a melyik megharapta, nem sikerült kézrekeríteni s így nem vizsgálhatják meg, hogy nem veszett-e, nem lehet tudni, hogy nem lesznek e szomorubb következményei a kis leányra nézve szülei gondatlanságának?!

— **(A kinek sok pénze van.)** Ma délelőtt a szigetországot külső végén egy embert szedtek fel a rendőrök, a ki az utcán részegen, eszméletlen állapotban feküdt. Bevitték a kórházba és megmotosztatásakor 132 forintot találtak nála. Mikor magához tért, csak annyit tudott mondani, hogy *Kollmann*

Jánosnak hívják, de azt, hogy hová való, nem bírták belőle kivenni. Ugy látszik, hogy valahol sok pénzre tett szert s azzal jött be Pécsre, a miből mire elvert egypár ötöst, öt magát is leverte a lábáról a bor.

— **(A dunaföldvári zendülés.)** Dunaföldvárrott, hol vasárnap, mint távirataink közt jeleztük is, véres szocialista zendülés volt, már tökéletesen helyre állott a csend és a rend. Tolnáról ulánus katonákat hoztak és a csendőrséget megszorították. Azután letartóztattak vagy negyven embert; a felbujtatókat. A letartóztatottakat már bekisérték Szegzárdra, a királyi ügyész pedig Budapestre utazott, hogy jelentést tegyen a történetekről. A vasárnapi összeütközés sebesültjei közül eddig hárman haltak meg. A halottakat tegnap temették el a lakosság nagy részvétlensége mellett. A temetésre egy század lovasság és 32 csendőr vonult ki. Az összeütközésnek hatvan sebesültje van. Már megállapították, hogy az összeütközést a bujtogatók idézték elő aknamunkájukkal.

— **(A Dunagőzhajózási társaság mérlege.)** Az első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság igazgató-tanácsának ülésében az igazgatóság az 1897-ik évi zárszámadást beterjesztette, amely 1,018.939.58 frtnyi tiszta nyereséget mutat (az előző évi 1,676.221.47 frttal szemben). Az igazgató tanács elhatározta, hogy az alkalmazottak nyugdíjalapjából eredő követeléséből 150.000 frtot leir, az államnak az 1892. évi április 4-én kötött egyezmény értelmében 105,493.67 frtot visszafizet s a köz-

gyűlésnek részvényenkint 15 frtnyi osztalékot (az előző év 21 frtjával szemben) összesen 720.000 frttal, valamint a 43,445.91 frtnyi maradványát új számlára, hozza javaslatba.

— **(A pécsi szabóiparosok)** folyó hó 19-én (szombaton) este félnyolc órakor tartják évi rendes közgyűlésüket a gyár-utca 7. sz. alatti helyiségben, melyre a szakosztály tagjait ez uton is meghívja a választmány.

— **(Biztosító vigécek bünkrónikája.)** Ily címen közli a biztosítási téren felmerült panaszokat a Budapestben megjelenő »Biztosítási és Közgazdasági Lapok«. Folyó hó 15-én megjelent legújabb számában, március 12-iki kelettel Pécsről is közöl egy panaszlevelet, a mely így szól, elég röviden és elég velősen: »Ismét jelentek be egy ügynököt, noha nem sok foganatja lesz. Horváth Ferenc Pápán díjakat incassált, de be nem küldte, s olyan ígéreteket tett, mit megtartani nem lehet. Szédelgő.«

— **(A szivek hóhéra.)** Spanyolország éjsötét szemü szép asszonyai bánatos könyeket hullatnak néhány nap óta. Nem a kubai csaták halottait siratják, hanem egy daliás torreadort, kit széltében a szivek hóhéra név alatt ismert egész Spanyolország. Ilyen nagy nőcsábító volt az a bikaviador, kit Frascuelo-nak hívtak s a minap meghalt tüdőgyulladásban, épp úgy, mint más közönséges halandó. Előzőleg azonban tizenöt esztendeig pompás sikerrel szurkálta le a bikákat spádéjával és csábította az asszonyokat. Volt egy-

különbben sem ismert volna meg Chypre Montaigout: néniének gondja volt rá, hogy ne tudjon meg arról semmit s a papir színe ép oly ismeretlen volt előtte, mint a tartalma.

A gróf arca újra megváltozott. Ironikus mosoly keletkezett hosszú bajusza alatt.

— Huszonkilenc éves, tüzes, szenvedélyes természetű és még nem szeretett volna! Könnyen lehet, sőt bizonyos, hogy az a gazdag, fiatal marquis mától kezdve célpontja lesz Velence összes házassulandó signorájának . . .

— Hogyan? Házasság? kérdé a hercegnő meglepetve, mely semmikép sem lehetett tettetés. — Isten mentsen! Nem hiszem, ha a sorok közt olvasni tudok, hogy ez volna barátja kívánsága. Hisz Cérmon-Sully levele világosan mondja: »patriciusnő, vagy halásznő.«

E pillanatban Nadia lépett atyjához s így természetesen más mederbe terelődött a beszélgetés. Kétségkívül a véletlen vezette éppen akkor Chypre Montaigout-ot is a ház urnője közelébe. Mély pillantása találkozott a fiatal orosznőével és sokáig nyugodott meg annak arcán. Amint azt a hercegnő előrelátta, Nadia kíváncsisága is fel volt ébresztve, de inkább barátnője figyelmeztetése és beszédje ébreszté azt fel, mint a levél tartalma.

— Folyton minket néz! ismételte a barna Regina többször.

— Oh, minek foglalkozna velünk, mikor nem is ismer, felelte Nadia naivul. — Valószínűleg azt a Bellini Madonnát bámulja.

A pillanatban, mikor a véletlen egymás mellé vezette őket, a fiatal leány felemelte tekintetét, hogy meg-

mondott. Atyám X. Károly alatt volt Franciaországban. Ah, micsoda szép napok voltak azok! Husz éves voltam és mennyi keringőt táncoltam a Tuilerieákban s az önök régi palotáiban is! Ide, üljön le erre puffra a lábaimhoz, vagy nem, távol van a fülemtől, mely már kissé meggyengült. Vegye azt a fauteilt. Hogy van, mit csinál Talleyrand ur és a kedves Chanalilles marquis? Akkoriban apródok voltak X. Károly udvarában. Ah, mennyit nevetgélünk és táncoltunk egymással! . . .

— Nos Nadia, mit szólna a levélhez? kérdé a szalon másik végén a szép barna asszony. — Csaknem oly régi ősöktől származik, mint mi, velenceiek és olyan gazdag, mint dédapáink voltak. Különös, még mindig minket néz — az öreg Foretti hiába iparkodik lekötöni — nézd csak, most egészen felénk fordítja fejét, mialatt Foretti a hercegnőt üdvözli. Milyen gyönyörű, átható tekintet és milyen csodálatos kifejezés! A mi déli egünk alatt tüzesek a szemek, egyik jobban lángol, mint a másik, de ő elfátyolozza tekintetével. Segíts hát találó hasonlatot keresni reá. Ah, megvan már! Olyan, mint a villámlás a zivataros ég hátterén, este, szürkületkor. Hiszen olvastad is: Chypre Montaigout még nem szeretett.

— Nem látta edesem Cérmon-Sully levelét? kérdé a hercegnő Barbarigó doge unokájától, ki közelében állott. — Szeretném a grófnak megmutatni. A mostani nyugtalan időkben az ő állásában levő embereknek vigyázniok kell, kit fogadnak — mert hiába gróf, ön meg kell, hogy nyissa ajtaját ez ifju idegennek.

— Oh, szabadkozott Vorovits Mihály — neve, nemzetisége . . .

— Tiepolo Luciának adtam. Tudja, milyen nehéz

szer Rigó Jancsi-téle kalandja is. Az arenában meglátta őt egy csinos francia grófnő és másnap már megszőktette. Az arena csaknem üres maradt távolléte alatt s a spanyol szép asszonyoknak nem is volt addig nyugtuk, a míg rá nem jöttek a szerelmesek buvóhelyére. Meg is találták őket Biarritzban és a szép torreadornak vissza kellett jönni Madridba, mert ő nem lehet csak egy asszonyé.

Művészet, irodalom.

○ **Budavár megvétele.** Másodszor került színre tegnap Rákossy Jenőnek alkalmi darabja, melyen megelőzőleg Csiky László szavalta el Jakab Ödönnek »1848 március 15.« című költeményét s szavaltának bevégeztével egymás után emelkedett fel a három függöny, melyek a színpadon már előre elrendezett élőképeket egymástól elválasztották. A képek igen sikerültek voltak s tetszettek a csekély számú közönségnek, mely az előadást végighallgatta. A szereposztás némileg változást szenvedett, mert *Angyal* Ilka helyett, kit az alkalmi szavaltat megtartásában is Csiky helyettesített, *Kovács* Mariska játszotta Hedvig szerepét, míg ő helyette a háremhölgyet *Körösi* Juci személyesítette. *Andorffy*, *Hunyadi* és *Réthy* tegnap is igen jól játszottak s többször kaptak tapsokat is. (Tsi.)

○ **Március 15-iki emlékbeszédek.** A Kolozsvárott megjelenő »Történelmi Lapok« nevezetes március 15-iki ajándékkal járult elő-

fizetői útján az országos ünnephez. A laphoz 1000 példányban mellékelve, szétküldte az országban legelőször alakult március 15-iki bizottság 25 évi ünnepélyén tartott emlékbeszédeket. A sorozatban 20-nál több emlékbeszéd és több vers van az ország kiválóbb szónokai és költőitől. A mű kötetben is megjelenik és kapható lesz.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Törvénykezés.

§ **A sztrájkvezér sajtópöre.** Folyó hó 19-én, szombaton tárgyalja a pécsi esküdtszék *Schmira* Károly sajtóperét, melyet a honvéhadapródiskola építési vállalkozói, *Neuschloss* Ödön és *Marcell* indítottak ellene becsületsértés és régalmazásért. A vádlott még eddig védőt nem nevezett meg és maga jelentett be védelmi tanukul két pallért, *Takács* Józsefet és *Nagy* Józsefet, meg 9 kőművest. A tárgyaláson *Sávell* Kálmán elnök helyett, a ki influenzája miatt nem vehet részt abban, *Hardi* Sándor bíró fog elnökölni.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Baranyavármegyében az állatjárványok állása a következő: veszettség Dárdán 2 udvarban, Kis-csányban 1

udvarban, Somogyon 1 udvarban fordult elő; hólyagos kiütés Rácpetrén 1 udvarban jelentkezett; sertésorbánc Vaiszlón 1 udvarban lépett fel; sertésvész pedig Bükkösd, Hidvég Magyar-Ürögh és Megyefa községekben uralkodik. Somogyvármegyében lépfene 2 községben 2 udvarban, veszettség 5 községben 5 udvarban, rühkór 1 községben 1 udvarban, sertésorbánc 1 községben 1 udvarban és sertésvész 6 községben uralkodik. Tolnamegyében lépfene 2 községben 2 udvarban, veszettség 4 községben 4 udvarban, bőrféreg 1 községben 1 udvarban, hólyagos kiütés 5 községben 136 udvarban, végül sertésvész 9 községben konstatáltatott.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március hó 17-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az appropriacionális vitát folytatta ma a Ház. *Makkfalvy* Géza szólt először és az ellenzék tetszése közt fejtegette, hogy a magyarsággal szemben feltűnően szaporodik a német elem. Felhozta, hogy a magyar zászlót mindenkor büntetlenül gyalázzhatják meg a nemzetiségek. A kormány nem tud még a magyar nép baján sem segíteni s az ország egy része kivételes állapotban van. Nem szavazza meg a költségvetést.

Horánszky Nándor országos bajokkal foglalkozik, melyeknél még nagyobb baj, hogy a kormány tehetetlen velük szemben. Gunyosan

bebocsájtást nyerniök hozzá az idegeneknek s így azt gondoltam . . .

A Barbarigók örökösője a fiatal asszonyok csoportjához lépett, kik keresztül, kasul valamennyien egyszerre beszéltek.

— Carissima, a hercegnő a levelet keresi.

— Ah, mily különös . . . nem is tudom már kinek adtam. Azt hiszem, kegyednek grófnő — mondá szomszédnőjéhez fordulva.

— Igen, de nincs már nálam többé, elkapta valaki. Azt hiszem Colonna Máriánál van.

S a kedves »dogeresse«-nek körutat kellett tenni a szalonban.

— Olvassa gróf! mondá diadalmasan a hercegnő, mikor végre a levelet megkerithette.

— Minek? kérdé ez, lenézve az ilyen kicsiséget, ami csak asszonyokat mulattathat.

— De mégis, kívánom!

Csupa udvariasságból, átvette Vorovits a levelet s mialatt átfutotta a sorokat, félig hangosan mondogatta maga elé megjegyzéseit:

— Szép név, szép származás, de csak marquis — nagy vagyon — mik ezek a francia vagyonok a miéinkhez képest — szenvedélyes természet, kedves . . . igen, úgy néz ki . . . De ha az ember jobban megfigyeli, mintha valami visszahuzódás áradna el egész lényén. Az utazások bizony kissé társalgósabbá teheték volna.

A hercegnő szép fogait mutogatva, nevette a gróf gáncsoló megjegyzéseit, akiről tudva volt, hogy sohasem szokott tréfálni.

— Nos gróf, ha ön asszony volna, tudná hogy éppen ez a vad visszahuzódás, amit egyébként egész helyesen jegyzett meg, fogja őt nagy sikerhez vezetni. Igen, az a vadság, melyből egy nagyon érzékeny lélek ösztönyszerű visszahuzódását érezni ki, ez a vadság sötét szemében valami sajátságos, titokzatos, ismeretlen lángot gyújt. Mialatt önnel beszélt, megfigyeltem és láttam, hogy szemem, mely eleinte kéknek tetszett, sötét violára változott. Nem tudom ugyan bizonyosan, de mintha hangja természetes nyugodtsága megett is valami reszketés rejtőzött volna.

— Álmodik, hercegnő — mondá nevetve a gróf — egész regényt talált mindjárt ki.

— Jó, jó, nevensen csak, de biztosítom, hogy az én megfigyeléseim nem csalnak. Láttam, hogy karja, melyet oldalához szoritott, mintha belső felindulását akarná legyőzni, reszketett egy kissé. Talán Vorovits Mihály megtekintése izgatta őt így fel, kinek pusztá neve is megreszketetti Oroszországot. Még ha Guatemalából jön is az ember, nem nézhet szembe felindulás nélkül azzal a férfivel, ki az abszolutisztikus monarchiához való fanatikus ragaszkodásában, tiz, tizenöt, sőt talán huszezer nihilistát — vagy talán még többen is voltak, gróf? — küldött már Szibériába. Lássá én is, néha mikor önnel beszélek, megrettenek és gyakran pusztá látása is . . .

— Ismétlem hercegnő, álmodik.

A nagy államférfi már nevetett. Arca az olyan ember kifejezését vette fel, a kinek nincs egyéb dolga, mint a mások arkifejezését tanulmányozni, gondolatát eltalálni, de a magát álarc mögé rejti. Ujra a hercegi koronával diszitett papirost kezdte nézegetni. Ellentétben az asszonyokkal nyiltan lobogtatta kezében a levelet, melyet

szól arról a felfogásról, hogy az adók befizetéséből lehet a nép jólétére következtetni. Emlekeztet egy híres államférfiú mondására:

— A nép füvel táplálkozik, mint a juh; de az adók befolyának!

A szónok ezután vázolja az ország mai helyzetét, melynek siralmas voltát a kormány idézte elő. Mindenre volt pénz, csak a nép nyomorának enyhítésére nem.

— Azt várja a kormány, hogy mi adjunk ideát, pénzt?!

Konvertálják — ám legyen — a kis és középosztályu birtokosok terheit törvény útján, vegyék igénybe a vicinális kötvényeknél a visszatérítés jogát. Azokon sokat nyerhet a kormány, mert értékük kétszer nagyobb lett. Adják ezeket oda a kárvallott községeknek. A szónok ezután élesen ostromozza a kormány erkölcstelen politikáját, a ki maga tiporja lábbal a törvényt. Végül határozati javaslatot ad be, hogy ne fogadják el a költségvetést.

Viharos tetszés kísérte a beszédet a baloldalon s utána öt perc szünet volt.

Szünet után Tisza István cáfolgatta Horváth beszédét az ellenzék folytonos közbeszólásai között; majd Mócsy Antal tegnapi antiszemita-izü beszédére reflektált.

Tisza István beszéde után érdekes jelenet következett.

Bartha Miklós mély csendben, személyes kérdésben kért szót. Tisza István — ugymond — hívó szöveget intézett a nemzeti párthoz, hogy támogassa politikailag a kormány-pártot. Erre én közbeszóltam:

— Ingyen?

Tisza István erre azt felelte:

— Hát talán pénzért?

Ez a kérdés siralmas képet vet Tisza István képviselő ur gondolkodásmódjára! — Mély csendben folytatta tovább Bartha Miklós: — A mi annyit tesz, hogy a közélet terén én vagyok az egoista és Tisza István képviselő ur az ideálista!

Viharos taps tört ki erre a baloldalon. — Én ehhez többet hozzá nem teszek. Azt hiszem, Magyarország közvéleménye megértette, mily értelme volt közbeszólásomnak!?

Hosszantartó éljenzés között ült le Bartha és nyomban felállt utána Tisza István. Bocsánatot kért a Háztól és kijelentette, hogy még politikai értelemben is siralmasnak tartja, hogy valamely párt országos érdekekben, csak hatalomra vágyása folytán tegyen szolgálatot.

Ezt a kijelentést természetesen óriási derűtség kísérte a baloldalon és Tisza Pista magasabb politikai erkölcsi tanainak hatása alatt oszlott szét a tisztelt Ház.

TÁVIRATOK.

— **Reichsrath-reparálás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Thun gróf lázasan dolgozik a Reichsrath munkaképességének biztosításán. Ma délelőtt a jobboldali pártok elnökeit hívta egybe értekezletre, melynek tárgyát a parlamenti helyzet megbeszélése képezte.

— **Stefánia állapota.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Stefánia özvegy trónörökösne gyógyulása már annyira haladt, hogy tegnap egy órára elhagyhatta az ágyat.

— **Császári vizit bejelentés nélkül.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vilmos német császár tegnap esti hét óra tájban Szögyényhez, az osztrák-magyar nagykövethoz hajtattott látogatás céljából, de bejelentés és kíséret nélkül érkezvén, a nagykövetet nem találta otthon.

KIR. TÁBLAI ÉRTESÍTŐ.

1898. évi márc. hó 14-én s köv. napjain elintézt ügyek.

I. polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 440. Horváth János — Tálosi János st. ing. tjog. — hh.
490. Hörnyék volt urb. birtokosai — Illés Márton s n. tjog. — fo.
491. Rumszauer Miklós s t. — Rumszauer János 772 frt. — rmv.

Előadó: *Tóttóssy Béla.*

- V. 363. Farkas József — Pál Zsófia házass. felb. — hh.
364. Hügl József — Gseidt Margit házass. felb. — hh.
442. Gyurka Sándor — Bitó Julianna házass. felb. — mv.
443. József József — Tanka Juli házass. felb. — hh.
493. Böröcz Mátyás — Gyenis Erzsébet házass. felb. — hh.
513. Sára Róza — Vajda József házass. telb. — fo.

Előadó: *Dr. Daempff Sándor.*

- V. 484. özv. Györi Istvánné — özv. Steiner Mihályné 1320 frt. — ms.
582. Udvari Teréz — Udvari Ferenc s t. birt. per. — mv.
590. Oblath A. — Herzig Ignác szerződ. telj. — hh.
III. 601. Kovács István — Lerch Katalin házass. perből eredő ügy. — rend.
629. Lengyel József s fia — Sterczfinger Géza kiel. végr. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 445. Weinberger Imre — Birschitz Salamon és fia 1698 frt 27 kr. — hh.

II. polgári tanács.

Előadó: *Röck Gyula.*

- V. 492. Rueprecht testv. cég — özv. Scheiber Jozefin 1055 frt 76 kr. — hh.
532. Pap Imre — Pap Illés s t. 168 frt 82 kr. — hh.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 558. Bosnyák József — Schulhof Ignác végr. mszünt. — hh.
573. Kneller Leo tkv. kiüg. — fo.
574. Biró Ferencné — Vörös Joachim s t. tjog bek. — rend.
576. Schvarcz Salamon és fia cég — Lövy Antal végreh. — rmv.
586. Müller Vilmos — Vadlya István végr. — rmv.
612. Farkas József s n. — Horváth Janka tjog bekeb. — hh.
613. Berger Ignác — özv. Kluger Mártonné végr. — mv.
616. Stevits András s t. — Zetovits Mátia s t. végreh. — mv.
617. Benyovszky Lajos felszám. — mv.
627. Dr. Pálföldi Lajos — Juhász Antalné tjog előj. — rend.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- III. 548. Jakopesak Terézia — Pergár István végr. — rmv.
549. Zlatarits Vinkó s t. — Zlatarits Fülöp végr. — rend.
554. Tóth Béla — Hajdarovits Teréz végr. — hh.

Előadó: *Holics Gyula.*

- V. 485. Tiszai Anna — Benkő Katalin s t. birt. per. — hh.
487. Kossányi Berta s t. — Plainik Márton s t. öröks. — rmv.
494. Köröztös Illés s t. — Kajsza Péter s t. ing. birt. — hh.

Büntető tanács.

Előadó: *Babics Mihály.*

- V. 641. Pesti Ferenc s t. lopás s org. — hh.
713. Sebők Ferenc szánd. emb. ölés. — rmv.
748. Sümegi János s n. sikk. — rmv.

Előadó: *Bocz Alajos.*

- V. 688. Angyán Ferenc becs. sért. — vu.
689. Sárdi Istvánné k. t. sért. — vu.
690. Kimmel József s t. — vu.
691. Farkas György — hh.
692. Tomisa János lopás. — hh.

693. Schubert Pál becs. sért. — hh.
694. Szabó Józsefné — hh.
695. Bartos János lopás. — hh.
697. Schönberger Sámuel s t. k. t. sért. — vu.
698. Balogh Mihály s t. becs. sért. — vu.
728. Kun János s t. szerencsejáték. — vu.
729. ör. Csoma József becs. sért. — vu.
730. Bálint János s t. k. t. sért. — rend.
731. Sónicz Ferenc — vu.

Előadó: *Cziglányi Béla.*

- V. 733. Szitkovits György sikk. — rmv.
768. Pintarits Viktor s t. többrendbeli lopás. — rmv.
III. 770. Végh Ferenc suly. t. sért. — hh.
776. Hiegl János sikk. — mv.

Előadó: *Angyal Pál.*

- III. 607. Riba Antal rágalm. — rmv.
612. Sésits János — rend.
626. Taradzsia József vagyong. — rmv.
654. Grausz Benedekné rágalm. — mv.
671. Nyulas Ferencné — rmv.
675. Meleg István — és lopás. — hh.
680. Kincses Endre s t. — és becs. sért. — rms. rhh.
686. Salamon Györgyné rágalm. — rend.
703. Szabó József s t. — ms.
707. Mihajlovits Andria — rend.

Előadó: *Nábráczky Lajos.*

- V. 732. Czuppan Károly suly. t. sért. — hh.
744. Heiszler József — stb. — hh.
747. Holler Mihály — hh.
III. 672. Szép József s t. suly. t. sért. — hh.
673. Pap Ferenc magánlak sért. — hh.
704. Meixner András s t. lopás. — rmv.
705. Dolofcsák István suly. t. sért. — hh.
706. Armbruszt Nándor lopás. rend.
708. Szűcs József közc-end ell. kih. — vu.
739. ifj. Cservenka János s t. suly. t. sért. — vu.

Elintézésre kitűzött ügyek.

Bejelentések 1898. évi március hó 21. s köv. napjaira

I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 365. Dr. Dulánszky Nándor — Kölked község házassági jog.
534. Pécs. szab. kir. város Árvatára — Szieberth Nándor végr.

Előadó: *Tóttóssy Béla.*

- V. 206. Tóth Jánosné — Csankó István s t. vagy. köz. mszünt.
337. Kundler Jozefa — Sáro István s t. vagy. köz. mszünt.
328. Biese Ferenc s t. — Vince Borbála öröks.
340. Nagy János s t. — özv. Szolgahegyi Józsefné s t. ing. tjog.

Előadó: *Dr. Daempff Sándor.*

- V. 580. Ivánics Ignác s t. — Légradj község 1819 frt 80 kr.
595. Klein Károly — Heller Adolf s t. 305 frt.
637. Radanovics Maco — Kollár Matia 6 frt 93 kr.
666. Grosz Ignác — Dr. Müller Ferenc t. gond. felhívás.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 456. Ornig József — Lengyel P. József s t. fia 800 frt
486. Horváth István — Böle Rozi s t. szolgalmijog.
535. Schmidt Klára — Schmidt Mátyás s t. öröks.

II. Polgári tanács.

Előadó: *Röck Gyula.*

- V. 581. Krempicz Mór — Gesellschaft für Betonbau Din E. cie 2500 frt.
609. Vajda János s n. — Kis Vajda János ing. birtok.
620. Székely Ármin — Fenyves Adolf 656 frt 12 krajcár.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 640. Szivér István — Jakab Zsófi s t. zjog bek.
645. Pusch András s n. — Pusch Jánosné tjog bekeb.
657. Fonyó Miklós — Stágl János végr.
658. — — — kiut.
659. Kocsis Erzse — Hamburger József zjog előj.
669. Dr. Spányi Leo — Berger Sámuel végreh.
671. Kovácsovic Velimir — Vukovic Cvetko
674. Kresztics Terézia — Kresztics Mihály

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc.*

- III. 575. Biró Gábor — Bóli Péter s n. végr.
585. Gallai Ferencné — Pintér Márton
596. Kozlik Jánosné — Vuk Györgyné
597. Sámán János s t. — Dékán Andrásné s t. végr.
598. — — —
600. Sós (Storn) Frigyes — Dr. Tersánszky Gyula végreh.

